

„Soča“ izhaja vsak petek in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristo- no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, in na starem trgu. — V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soče“ na Koreniji v Stična - vi hiši št. 10 II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Vabilo na naročbo „Soče.“

Začetkom tega meseca začena naročba na „Sočo“ za drugo polovico letošnjega leta; zato vljudno prosimo gg. naročnike in prijatelje naše, ki so naročnino le za 1. poluleto odrajtali, ali ki na novo želijo, dobivati naš list, naj se oglašijo zato nemudoma, da liste poredoma dobé v drugem poluletu.

Čas sedanjí nam kaže na vse strani živahno gibanje in vsakovrstne boje. Primorskim Sloven- cem ni bilo nikdar poprej potrebno toliko za- vesti o lastni domovini, Slovenceh in Slovanih, kakor sedaj. Naj tedaj rodoljubi spodbujajo naše ljudstvo tudi na prebiranje časnikov, ki imajo v prvi vrsti kazati na sedanje naše razmere, na nevarnosti in pomočke, da narod v resnici dozori za politične borbe in boje. Takó bo tudi nam mogoče zvesteje in zadovoljnije spolnje- vati časnikarsko dolžnost.

Opravištvu in uredništvu „Soče.“

Slovanski romarji v Rimu.

Od severja in juga, neavstrijski, zlasti pa av- strijski Slovani so te dni odšli po morji in po suhem v velikem številu v Rim, da bi svetima našima apo- stoloma Cirilu in Metodu hvalo izrekli in slavo pre- pevali. Prvikrat se zberejo zastopniki mnogih slo- vanskih vej v središču katoličanstva na onem mestu, kjer počiva sveti Ciril.

Grki so imeli tudi svoje amfiktijonije in druga skupna svetišča, kjer so se shajali in spoznavali ob določenih časih, in Muhamedanci še dandanašnji pri- hajajo v Meko. Slovani dozdej niso imeli zavesti o skupnem romarskem svetišči. Tudi za dan 5. julija t. l., ko bo ves katoliški svet obhajal praznik svetih bratov Cirila in Metoda, vrednih slovanskih apostolov, ne bodo vsi oddelki slovanskega plemena zastopani ob grobu sv. Cirila. Enako ne moremo trditi, da vsi Slovani v skupnem veselju pozdravljajo slovanske ro- marje. Nasprotnikov imajo v lastnem plemenu, vsled različnih nazorov, ki cepijo, tudi ne gledé na verski razkol, v sedanji dobi slovanski svet.

Toliko manj se nam je zavzeti, da se naši na- rodni in politični nasprotniki neprijazno razgovarjajo o prvem skupnem romanju Slovanov v Rim. Tolažiti pa nas mora ravno to, da zlasti sovražne n e m š k e novine nevoščljivo gledajo na skupni shod slovanski v Rimu.

Naj pa tuji svet sodi to združeno potovanje ka- kor koli; naj Slovani sami pogrešajo skupne in obče vdeležne ob tej priliki: velik in pomenljiv dobiček ima ta ehod že samo zaradi skupnega namena, kakor- šni Slované le prerediti združujejo.

Romanje za 5. julija 1881 ostane vsekako zgo- dovinsk dogodek sam po sebi, in skupni povod take- ga združenja vzbuja izredni ponos Slovanov, da jim je možno v večnem mestu praznovati najslavnejši do- godek v tisočletni dobi. Poušati se morejo Slovani brez razločka nazorov in sekt, da kažejo ob tej pri- liki na središče katoličanstva, kjer jim pričajo na naj- višem mestu o čistilnosti slovanskih apostolov. Po- nos je opravičen, ko kažejo na istem mestu na zgo- dovinsk dokument, vsled katerega je bil zrel slovanski jezik za najsvetejša poročila krščanstva že pred tisočletjem.

Ista poročila so neoporečno visoko merilo za vrednost in notranjo veljavo vsakerega jezika, in preskušnja za tako veljavnost je slovanski jezik pre- stal v staroslovenščini pred tisoč leti, v dobi, ko sko- ro še sledi ni o onih jezikih, ki se dandanes ponaj- šajo s svetovno književnostjo. Staroslovenščina, ki se je pred tisočletjem pripoznala za vredno posodo kr- ščanskih poročil, jasno dokazuje drugim Slovanom nasproti ne samo preponosnim, ampak tudi preošab-

nim narodom, da je bil skupni slovanski jezik na vi- soki stopinji razvoja v dobi, ko je po Evropi prevla- davala velika tema nevednosti in samo vrsta za vr- sto surovih in malenkostnih bojev in pobojev.

Grob sv. Cirila v cerkvi sv. Klementa v Rimu opominja Slované na hvaležnost proti našima svetima apostoloma.

Tudi pravoslavni kristijan se more združiti za enaki čut s katoliškim oddelkom Slovanstva. Na gro- bu Cirilovem zapazujemo po pravici skupni in enaki čut hvaležnega srca vseh Slovanov, in kjer bi takega čuta ne bilo, vzbuditi se mora po resnem premislu- ku uočemo na lastno škodo zgodovinskemu spomiu bití v obraz.

Na grobu sv. Cirila pa spoznajemo tudi vred- nost slovanskih jezikov v sedanjem razvoju. Slovani niso še nikdar precenili vrednosti lastnih jezikov, in le preveč pogrešamo gorko ljubezen do naših jezikov, kakoršna spodbuja in ogreva druge velike narode, zlasti tudi v sedanji dobi. V Avstriji imajo večí in manjši slovanski oddelki velike križe in težave samo v bojih, da bi dokazali sposobnost in vrednost naših jezikov za enak razvoj in za enako visoko kulturo, katero so naši sosodje v germanstvu in romanstvu dosegli.

V Rimu in v spominu na rimsko potovanje Slo- vanov pa se zavest o tej vrednosti obudi v Slovanih samih, kar je najpotrebnejše, in jo morajo priznavati vsled pretresovanja te skupne poti tudi tuji in nam sovražni narodi. Jezik veže posumne ude pojedinih narolov, in staroslovenščina, katero sta nam zapustila sveta brata Ciril in Metod, nas opominja na skupno ljubezen vseh slovanskih sedaj živečih jezikov.

Slovanski jeziki so vez, ki nas opominja na vzajemno delovanje, in vzbuja v nas ljubezen ene veje slovanske do druge. Te skupne ljubezni pa Slovani niso še dosti občutili med seboj, in zlasti neslovan- ski, nasprotni svet se veseli, da Slovan ne pozna do- zdaj vzajemnosti za imenitne kulturne strani, ki ča- kajó Slované na severji in na jugu.

Po vsem se tedaj moramo veseliti, da bo skup- na pot Slovanov v Rim pomagala vzbujati enake, silno imenitne čute in afekte; povsem moramo mi iz vsega srca pozdravljati to pot, ki seznanja druge Slo- vane z zastopniki našega narodiča.

Z zahvalo in ljubeznijo praznujmo tedaj tudi mi prvi praznik sv. apostolov Cirila in Metoda po vseh slovanskih pokrajinah. S ponosom se spom- injajmo tega pomenljivega dneva, ki kaže, da ravno Slovinci so potomci onih Slovanov, ki so dali slovans- kima apostoloma vredno posodo staroslovenščine za sveta poročila one vere, katere se v isti obliki breziz- jemno oklepa ves slovanski narod do denšnjega dne.

V spomin 5. julija.

V tem ko se ves slovanski narod spominja ti- sočletnice svojih apostolov Cirila in Metoda, v tem ko se je sam sv. oče Leon XIII. uslužil ugodne prilike Slovanom v slavo, v tem ko romarji tekmujejo v več- nem mestu staviti si spomin slave, bi mi doma ostali nemi in roke križem držali?

Vsak spomin se le tedaj spodobno obhaja, ko se živeči v duhu vrnejo na oni pretekli čas, ki menijo ga odobriti in slaviti, zaradi katerega se plesnjobe oče- dijo in v spominu dejansko omlade, oživé. Zatorej se bode v večnem mestu 5. julija v vseh mogočih slo- vanskih jezikih govorilo-pridgovalo, služba božja na- rodno opravljala in z narodnim popevanjem oživljala. Kar tiče pridgovanja, maševanja, nimam jaz pravice in uzroka, kaj k oživljanju pristavljati, a o našem po- slovanji o petji na Primorskem imam o slavnem spo- minu na nekaj nenaravnega, gnjilega opozorovati. Jaz menim, da popevanje pri službi božji ni bistvena last- nina veselne kat. cerkve, temveč vzvišen pomoček, da se ljudstvo seznaní s skrivnostmi. V obče petje tolaži žalost, odganja hude misli, razdene moč slabe- ga duha, napolnjuje nas s sv. željami, nas k dobremu vnema, nas razvedri in učí, kakor prerok David ope-

minja, rekoč: Hvalite Gosp.. vse kar diha, hvall Go- spoda. Celo dete Janez je od veselja v maternem te- lesu na pesniški pozdrav svetih mater poskočilo (Luk. 1—41). Vse to zamore glasba gotovo le v ra- zumnem jeziku učiniti, zatorej ne bom više zabavljal naše „latinske“ pevce, saj jih je že zadostí nekdanji „Glas“ osramotil.

Le to prašanje stavim dobro mislečim: Kaj v verskem in narodnem duhu bolje vernim srca ple- meni (zlahntni) in um razvedri: prestla-šles-suple plon- tam, ali pa: živa vera nam spričuje, kar ne vidijo oči?

Meni, kakor vankemu cerkv. pevcu, je do do- brega zaano, da pri latinskem Tantum ergo.... ljud- stvo s praznim srcem zijale pase, pevci pa za vsako novo zatuljeno vglasbo le na oholesti in nečernosti obogaté. Spominjam se, kako nam je kot otrokom sem spadajoče počesčenje naš župnik brezvapešno za- bijal v glavo, dokler nam ni proti temu na pomoč prišel in zapel: živa vera nam spričuje... Od tedaj nam je ostala skrivnost na verski podlagi za vselej opravičena. Zatorej trdim, da en sam slovanski Tan- tum ergo... več pobožnosti vdihne in oholesti odpravi nego tisoč; Tikum-tankum, tokum-mentum, in da o- stane narodno obredna služba na vse veke najmoč- nejši Herkulov steber proti tuji sili z napisom: Stoj, do tukaj in ne naprej! To nam priča jok Cudrov, objavljen vvodno zadnjič v „Soči“, ko pripoznava, da irredenta v Voloskem okraji ne more prodreti, kjer ji stojé v bran tudi staroslovanški obredi.

Tedaj cerkveni pevci, ne bodimo tako zabiti, da bi kot stroji v duševno in narodno škodo to prepe- vali, česar ne umemo. Tako ugodne prilike nismo še imeli ovedeti se besedi sv. očeta Ivana VIII., ki go- vori: Ne škoduje zdravi veri in nauku pri službi božji slovanski jezik rabiti, kakor se grški in latin- ski rabi. Trmoglavce zavrnimo pa z besedami istega sv. očeta, ki je odgovoril hinavskemu Svetopolku: Ako se pa tebi v latinskem jeziku poljubi, za te naj se godi v latinščini. Cerkv. pevec.

Narodna zavednost in njena pospeševala.

Spisal Fr. M. selski.

Narod se ima najprej zavedati svojih moči in naloge, ki je dana njemu samemu na korist, ako ono izpolnjuje, in ki mu je tudi dana z ozirom na vele- no potrebo, da hiti naprej na duševnem in gmetnem polji sè sosedi, ki ga obdajajo in zmerom prežé na ugodno priliko, da ga pod se spravijo in v narodnost- nem zmislu moralno uničijo. Le kar je čilo, spretno, zavedno, delalno in neustrašljivo, ostane; gnjili, vse- trpeči in malomarni življi morajo prestopiti, izgubivši svoj prvotni značaj, v tujo marsikdaj zel' grenko službo. Zgodovina narodov in posamnih družin to učí.

Narodna zavest je ona električna, katere vedno v enakem gibu in čedaljebolj vekšajočej se meri, narode prešinjuje, navdušuje in vsposablja za večje sijajne čine. Če obrnemo vse tukaj rečeno na nas Slovence, hoče to reči, da imamo se zavedati po polnem kot narod svojih moči, ki smo jih deloma že dokazali pred svetom, pa tudi velikih koristi, ki pri- dejo delalnemu narodu na hvalo, in slednjič nevarno- sti, ki nam prav resno preté od dveh znanih straní. Ali pa imamo tudi one moči, ki so narodu, da se ni- ma bati za svoj obstanek, neobhodno potrebne, in če jih imamo, ali smo jih že dokazali? In kaj se to pra- vi, te moči potegniti tako rekoč iz sebe in spraviti jih na slavni videk? Poglejmo na en sam zgled zgo- dovinski. V nekaj enakem položaji se nahajamo se- daj mi Slovenci, v kakoršnem so bili nekdanji Grki proti Perzijancem; le da je imele pri teh orožje, pri nas pa ima izvrševanje dane, a nam še zagrizeno kra- tjene postave pravdo rešiti. Pri obeh pa so enake okolnosti, pri obeh gre za obstanek, za skrajni boj, za duševno življenje ali smrt, za politično svobodo ali sramotno suženstvo. Čujmo! Perzijanski kralj Darij je tako grozno sovražil Atence, ki so se mu bili za- merili, da je vsak dan goreče molil: „Bogovi, dajte, da se pomaščujem nad Atenčji!“ in pri vsakem obedu

ga je moral za to postavljen suženj 3 krat opomniti: „Gospod, ne za Atencev!“ Predno pa odpravi že pripravljeno vojsko v grško deželo, hotel se je Darij prepričati Grkov zavednosti, poguma in drznosti, ter pošlje glasnikov do njih z ukazom, naj jim izročé vode in zemlje v znamenje pokorščine in podvržbe. Atenci in Spartanci, toraj peščica ljudi proti ogromnemu številu perz. krdel, zgrabijo in potisnejo poslance v vodojake, rekoč porogljivo: „Tam vzenite si, kolikor vam ljubo.“ Vsled te nezaslišane predrznosti pridere neštevilna Darijeva armada in poplavi ubogo Grško. Gorjé njej, zlasti pa Atencev! Ali kmalu se pokaže, koliko more narodit v tako strašni nevarnosti, ko gre za življenje ali smrt; kaj more majhen, zasmehovan in zaničevan narod, ako se zavede svojih moči in je po polnem prepričan, da je suženstvo jarem najhujša nesreča, in raji vse poskušati, vse svoje moči porabi, nego se vdá. Majhna atenska četa sé 1000 Platejci predrzne se v boj se postaviti proti brezštevilnim Perzijanom! Pride do bitve pri Maratonu l. 490. pr. kr. — Ošabna perzijanska armada — kdo bi bil mislil? — je potolčena, Grška za zdaj rešena! Še sijajniša je bila bramba peščice Spartancev pri Termopilah l. 480. Malo stotina mož proti milijonom razkačenih vojščakov! Vojskoved perzijanski terja, naj mala špartanska četa orožje izroči „Pridi po nje!“ odgovori se. Ko se Grkom naznani, da je Perzijanec ko trave in listja in da bi njih pušice solnčno svetlobo zmrabile, opomni se: „Dobro, pa bodemo v senci se bojevali!“ — Ali se ne mora človek le čuditi tolike zavednosti in neustrašnosti? Po še nekterih velikih zmagah na morji in na suhem zadobé prej zaničevani Grki, o katerih bi bil vsakdo sodil, da poginejo, tolik pogum, da prestopijo v deželo Perzijanec, jih tamkaj poščejo, ter jih tudi tukaj grozno zmagajo, oplasiijo in ponižajo, da morajo Perzijanci Grke mirú prositi. Redko čudo, mala Grška užuga tako strašnega in ošabnega velikana, ki se je več let pripravljaj na ta boj. In vse te prelepe vspehe priglasi Grkom njih jasna zavednost in neustrašnost, pa tudi prepričanost, da malovarnemu, mlačnemu ali obupnemu narodu se pogrezne na tilec suženstva bridki in teški jarem.

Veliko priličnega pri nas; le da se nimamo z orožjem, ampak z besedo in moškim postopanjem boriti. Tudi nas Slovence ko narod bi Nemec, a po duševnem potu — uničil; ker noče, da bi mi deležni bili onih pravic, ki so nam po zakonu zagotovljene; ker ne trpi, da bi se naš jezik razvil, naš narod se mikal in likal po edini poti, ki je mogoča, namreč po poti materinščine; ker bi nam vse naše svetinje in svojstvo vzel, ter vse poskuša, da bi se mi ponemčili in se mu tako duševno in telesno posužnjili. Tudi Nemec je mogočen po številu, po premoženji in slovestvu in toraj grozno nevaren sovražnik proti nam, ki nas je malo, in še nevarniši, če pridenemo še njegove postranske zvižace in zagrizeno sovraštvo. Tudi mi smo se Nemcem zamerili, ker smo drzno povzdignili svojo narodno zastavo in moški svoj glas v zborih in knjigah, že mnogo kak boj v državnih in deželih skupščinah, pri volitvah in mnogo kje bil je bit, in slovenski prej neznan narodit zmagal je večkrat kljub vsem zvižacem, zasmehovanju in zaničevanju, že marsikdaj se je oholi sovražnik nad njim zadril: „Položi orožje, saj te je tako ubogo malo!“ — „Pridi po nje“, odgovoril je narodit, ki je vsled tega že obudil pozor večjih narodov. Najsvetejše svetinje se je Nemec lotil, našega jezika. Ošabno je kričal: „Pustite ga v nemar, saj nič ne opravite z njim; le v našem jeziku morete doseči omiko!“ Slovenci niso obupali, čvrsto in še največ so delali na tem polji, in če pogledamo nazaj, nič nas ni sram prestanega truda in dela: Bogat jezik je vzrastel, enak ko šatemu drevesu, ki je svoje močne korenine daleč okoli razprostril in zarinil. Tudi Nemec nam več ne očita — ker ne more — uboštva našega jezika; temveč le še vpije: „Kje so šolske knjige? Naši državni poslanci, posebno v zadnjem času, so, ko nikoli poprej ne, povzdignili svoj glas, računaje prepričevalno, da se je odmeval od enega do drugega kouca prostranega cesarstva, in to z ne še slišano drznoto in pravično zavednostjo. Skromni naš narodit se odločno poteguje za to, kar mora imeti, da ne pogine, vpricho milijonov zoprnikov rekoč: „Dajte nam, kar je naše; drugača ni sporazumljenja, ni mirú!“

Nedvomljivo ima toraj Slovenec poroštvo zastran tega, da ima za svoj obstanek potrebne moči v sebi, ker jih je že dokazal in jih še dokazuje. To naj mu daje ponos, čegar pomanjkanje se mu očita, zavednost pa naj se krepi in množi, in če bi kdo še vpil: „Izročé orožje!“ naj zavedno in ponosno odgovori: „Pridi po nje, če moreš! Ne vdamo se, po nobeni ceni ne!“

Dopisi.

Iz goriške okolice, 25. jun. (Izv. dop.) Gg. učitelji našega okraja imeli so 23. junija konferenco v Biljah. Pričeli so s šol. mašo, pri kateri so peli prav prijetno in ubrano. Po konferenci, ki je trajala od 8. predpoldan do 1 1/2 popoldan, zbrali so se vsi

gg. učitelji z g. c. kr. okrajnim nadzornikom Vodopivcem k skupnemu obedu v vrtu visokorodne gospe baronese R. — Da se v Biljah nahaja vrt, kateremu enacih je gotovo malo najti v goriški okolici, tega se nismo nadejali, še manj pa, da bo tamošnji g. učitelj odločil tako prijeten kraj v naše okrepčanje.

Po dokončanem zeló okusnem obedu — hvala za to g. radkuharju — pridružilo se je tudi več povabljenec. Med obedom in po obedu vrstilo se je petje in napitnice in vse je bilo tako veselo in navdušeno, da iz učiteljske konference nastala je učiteljska veselica. To se je bralo na obrazu vsacega nazočih gospodov. Še le proti večeru začela se je vesela družba razhajati na vse strani, vsak proti svojemu domu. Mi bi si takega dne še želeli doživeti v Biljah, lepem kraju, kar nam dosedaj ni bilo znano, pa tudi med tako prijaznimi ljudmi, kakor so Biljenci, kateri so nas z veseljem sprejeli in tudi dostojno počastili.

Čepovan, dne 27. junija. Narodni tabori so ponehali po naši deželi, pa prošli teden obhajal se je nenavadni tabor v Čepovanu — namreč ljudski misijon. Grozna beseda za nekatere ljudi, ali za naš slovenski narod priljubljena — lepa beseda! Čé. oo. Fr. Doljak in M. Tomazetič sta tu od 16. — 24. t. m. imela sveto poslanje. Razum donaciov vdeležilo se je te pobožnosti mnogo ljudstva iz okolice, pa tudi iz daljave jih je veliko prihajalo v Čepovan. Izvisti, podučni, prepričavni in ginljivi govori so dan za dnem več poslušavcev privabili. Pri sklepu dan sv. Janeza Krstnika se je štelo nad 9000 ljudstva.

Ta dan je tudi Mng. župnik Fr. Ks. Podreka blagoslovil novo jako prostorno in lepo pokopališče.

Ta misijon nam je porok, da Čepovan vrlo napreduje v pravem katoliškem duhu na edino pravi potitogi. Tu naj še dostavim, da bo katoliško-politiška čitalnica v Čepovanu slovesno praznovala god sv. Cirila in Metoda. Dne 5. julija bo namreč slovesna služba božja, pri kateri bodo vrli domači pevci peli mašo slovansko v čast sv. Cirila in Metoda. Na isti dan zvečer bo društvo tudi priredilo primerno javno veselico.

Čepovanci nismo vajeni velike toplote, a od 24. junija naprej imamo zvečer v mraku po 18—19° R. gorkote, na solcu pa 35° R. Opazovali smo tudi izvanredne nebne prikazni, komet, meteor. pok...

Iz Šempasa, 26. jun. Na veliko žalost moje sem čital v vašem listu (št. 25. od 18. t. m.) dopis iz Slovrenca, v katerem nam g. dopisnik živo riše tužno stanje gledé na narodno petje v dolnjih Brdih, in kako malo se brigajo oni, katerim so dane zmožnosti take stvari vpeljevati in gojiti.

Dragi Šempasci! ali ni tudi pri nas skoro enako? samo s tem razločkom, da pri nas sta dva nasprotna zbora, t. j. pevci Bralnega društva in ponočni pevci, recte rogovileži.

Znan je čitateljem „Soče“ članek „Dijakom na počitnicah“ v št. 32. od 6. avg. 1880, vsled katerega nam je v svojem času spoštovani g. Anton Belé, sedaj učitelj v Cerovem v Brdih, odprl pot do petja, po kateri nas vodi marljivi g. Josip Žižmond iz Vogrskega, sedanji orglar v Šempasu.

Zbralo se nas je bilo še precejšnje število domačih fantov k temu poduku, ali žalibog ker nobeno društvo in podvzeje ni brez odpadnikov in graje, tudi pri nas se ni moglo goditi drugače.

Vselej, kedar smo se zvečer k poduku zbrali, ni bilo brez roganja in zasmehovanja od nasprotne stranke, katerej so še nekteri mračni zavistni obrazi možakov in nežnega spola (kateri se pa med omikane štejejo) za hrbtom stali, ki so nam s svojim obnašanjem grozili, žugali večkrat celo s pretepom, ali pa so nam na vrata lepili listke, ki jim ne delajo nikakoršne časti.

Ali za vse to se nismo nič zmenili in smo našo stvar nadaljevali, s tem namenom, da že sami sprevidijo, pri čem da so. Z dozdanjem ravnanjem se ne morejo ne miroljubnemu niti pravemu katoličanu prikupiti. Prepevanje tistih spakedranih in neumljivih lahonskih pesni delajo samo nečast občini.

Gledé na take nasprotnike imajo pravi narodni pevci zares težaven posel: bratje, pogum zatrimo lenobo, neumnost in zlobnost. Z orožjem narodnega petja dramimo speče in zatirajmo tuje spake in pokvekel

Bog pa stotero plati vsem onim, ki se v korist narodovo žrtvujejo duševno in materijalno tudi v Šempasu!

Pavec.

Iz Kanala, 28. junija. 19. t. m. bila sta vkradena Andreju Fili-ju v Idriji na beneški meji 2 kosa domačega debelega sukna (meželane) vrednosti 24 gl. Ko žandarji o tatvini zvedo, gre koj vodja žandarjev g. Mole z enim žaudarmom tatu zasledovat, kar se mu je pri nekem mlinu tudi posrečilo. Ko pa tat, lah iz Cividala doma, po imenu Giovanni Flor zapazi, da mu druga poje, skoči z mostovža naravnost v rečico Idrijo in hoče jo čez mejo popihat, a g. Mole skoči srčno v dober meter globoko vodo, ga zgrabi ne me-

neč se za nevarnost življenja, tatu zveče ter ga v kanalski zapor odvede, kjer zdaj svojo prihodnjo osodo pričakuje.

Na 23. t. m. zvečer točno ob 11. uri zapazili smo na nebu posebno naravno prikazen, velikansk krasen meteor. razsvetlil je kakor bengaličen ogenj vse hiše in hribe, zarja trajala je kakih deset sekund; kakih deset minut prej pa ko se je meteor prikazal, slišalo se je iz visočine prav čudno votlo bobnjenje, ravno tisti večer o polnoči slišali smo tudi precej močan potres, ki pa ni dve sekundi trajal, tudi zvezdo repatico vidimo že od 22. t. m. Naše ljudstvo je trdne vere, da to vse so znamenja nehanja sveta, ki ima biti konec oktobra o polnoči.

Grozna nesreča se je 25. t. m. na cesti med Ročinjem in Tolminom pripetila. Neki Ročinci peljali so več vozičkov česenj v Tolmin na prodaj, med njimi bil je tudi 12 letni fantič, v klanecu pri turškem križu pa so vozičke skupaj sklenili, na nje posedli, ter se po klanecu kakor po železnici peljali, ko so pa od daleč voz zapazili, hočejo se temu oguiti, da bi skupaj ne trčili. Ne vem pa ali po nepredvidnosti ali po nesreči zleteli so v kamen ob cesti s tako močjo, da je 12 letnega fantiča v kakih 90 metrov globok propad pod cesto na skalo in od tod v Sočo vrglo. Revez se je ubil in utonil. Drug mož, ki je tudi v družbi bil, se je tudi nevarno pobil, truplo uнесrečenega fanta so že našli; onega pa, ki si je šalo izmislil, ki je nesrečo povzročila, odveli so v zapor. — Pri tej priliki naj omenim, da sem na erarni cesti med Solkanom in Tolminom pri mnogih krajih, kjer so globoki in nevarni propadi, zapazil, da so premalo zavarovani; želeti bi bilo, da bi se taki kraji varnejše z skleneno ograjo postavno obzidali, ker, če ne se bodo take nesreče, kakor so se že, tudi za n. prej gotovo ponavljale.

Politični pregled.

Cesar je odšel v Ischl.

Grof Taaffe gre na počitnice nekaj časa. — Ustavoverci so celo leto in vsak dan napadali sedanjo vlado, kakor da bi ne bili vsi sedanji ministri nič vredni. Zdaj pa sam judovski in ustavoverski glavni organ „N. fr. Pr.“ pripoznava, da ravno ti ministri delajo strah ustavovercem tudi gledé na sposobnost, kakor tudi plodovitost. Dunajevskega zdaj ustavoverci nalašč povzdigujejo, z namenom, da bi se vzbudila v Taaffeju zavist. Pa tudi ta namera jim spodleti.

V kupčijski zbornici praški zmagali so ustavoverci, pa z žalostno zmago, ker njih izvoljenci dobili so večidelj po 1 glas več nego češki kandidatje. V obrtniškem odseku pa se zatrdno nadejajo zmage Čehi.

Ko so imeli nemški kmetje te dni shod v Tešenu, rekel je shodu predsednik, da kmetje ne poznajo in nočejo poznati v svoji politiki narodnostnih prepričev in zdražeb. „Pokrok“ pravi, da istega mnenja so tudi češki kmetje. Prav imajo.

V Pragi nemški burši ne nehajo ozmerjevati češkega ljudstva. Praško starešinstvo samo obsojuje tako hujskanje in draženje. Ustavoverski listi pa trobijo po svetu, kakor da bi bil nemški narod na Češkem v nevarnosti. Zunaj v „rajhu“ jim morda radi verujejo take laži.

Na Nemškem se Bismarck zdaj posebno dobrika kmetom, da bi se nove volitve, ki se zdaj vrše, obnesle v njegovem zmislu. Resnice pa je nekaj, da Bismarck hoče državo gospodarsko zboljšati in povzdigniti.

Bismarck in njegov sin Herbert sta rekla te dni, da bo za nemški narod boljše, kedar pridejo v Nemčiji judje ob moč. In mi smo enakega prepričanja za avstrijske dežele.

Na Italijanskem se vrše zaporedoma, zlasti po večih mestih demonstracije proti Francozom, posebno zarad pobojev v Marselji. V Benetkah je ital. niže ljudstvo, recte druhal, pobijalo okna in zbijalo table, ki imajo poleg ital. tudi francoske napise.

V ital. zbornici so sprejeli vladno predlogo o volilni reformi z 202 glasovama proti 116 glasovom.

V Carigradu so obsodili morilce predzadnjega sultana ali na smrtali večletno ječo. Med prvimi je tudi ljubljenec turkinje „N. f. P.“ Midhat Paša.

V Bulgariji se kaže ob volitvah v ve-

liko sebranje večina volilcev prijazna knezu Aleksandru. Strašno agitujejo za poslednjega uradniki in častniki, ker je bil tudi knez častnik.

Rumunci so dobili nove ministre.

Srbi so navdušeno sprejeli kneza Milana, ko se je vrnil s svojega potovanja v Pešt, na Dunaj, v Berlin in v Petersburg.

O potrebi i koristi

ustrojenja u Trstu jednog našeg kreditnog zavoda.

Svatko, koji pozna naše trgovačke, obrtničke i gospodarstvene odnošaje, uvjeren je o potrebi ustrojenja jednog takovog zavoda. Ovaj zavod morao bi biti ustrojen i ravnat, da pruži sigurnost dioničarom a još većma uložiteljem — da bude u nekom smislu pupilarne sigurnosti. — To ćemo polučiti, ako odstranimo već po pravilih od zavoda svaki posao špekulativne naravi i držimo se jedino predujmah na zlato, srebro, papire itd. — Uzajmljivanje na nekretnine i eskomptiranje mienicah za tri i iznimice sa dva podpisa.

Ovakav zavod, vodjen po ljudih od poštenja, karaktera i vještine, nemože propasti; osobito uložitelji imaju podpunu sigurnost. Ako zavirimo u poviest Englezke, naći ćemo da je već pred 120 godinah ona zemlja bila puna svakovrstnih velikih i malih bankah — i timi bankami ima se jedino zahvaliti podignuće trgovine i obrta u Englezkoj na onaj visoki stepen, koji danas začudjeni motrimo. — Nu, u mjesto da začudjeni motrimo i stojimo, latimo se i mi posla. Tim načinom budemo jedino podignuti naš narod i osloboditi ga duševne i materijalne odvsnosti — tim jedinim načinom ćemo učvrstiti i njegov karakter i s time sebi i državi koristiti. — O imenu tog zavoda nećemo se mnogo prepirati; postavimo dakle za primer jedno neutralno ime t. j.: Prva primorska Banka u isto doba Pučka Hranilnica. — Kapital for. 200000. — u dionicah od f. 200 — Dionice po mojem mnenju bi morale biti na ime i mogu se dalje prodati samo dozvolom Ravnateljstva. — Ovo sastojalo bi od sedam osoba i tri Revizora. Poslovanje može proćeti čim je upisano f. 100.000. — Uplaćivanje mora slediti: 10% pri upisu; 25% pri otvorenju i tako dalje po pozivu Ravnateljstva, koje ima odlučiti o shodnosti i dobe daljih uplatah. — Poslovni jezik ima biti hrvatsko — srbski, posto je Trst medja, koja sdružuje: Slovence, Hrvate i Srbe te je centrum njihove trgovine.

Ovaj naš zavod neka nebude sredstvo nikakvoj političkoj agitaciji; neka bude samo poluga našem dobrostanju i materialnom napredku. Medju nami se najbolje poznamo, medju nami možemo se i najbolje podupirati, ali prije svega mora se imati obzir na interese zavoda. Poslovica kaže: *Svaka ptica svomu jat u leti* — tako i talijanskim zavodima Trsta bolje su poznati odnošaji Metkah, Milana, Turina, Rima, Napulja itd. i svojih sunarodnjakah ovdje, nego odnošaji Ljubljane, Zagreba, Karlovca, Biograda, Splita, Serajeva itd. i naših ljudih ovdje.

Naša trgovina, obrtnost i pomorstvo naći će u zavodu neizmernu podporu — o kojoj se blagodat ćemo osvedočiti do malo godinah marljivog posla.

Do skoro ćemo biti pozvani, da se pridružimo ovomu poduzeću i da izradimo pravila tog zavoda. —

Neobećujemo dioničarom dobitakah, koje su polučili slični zavodi: Ljubljanska Hranilnica i Hrvatska Štedionica u Zagrebu, čije dionice u vriednosti jesu se *podestručile* — jer danas jest mnogo konkurencije i kapitala dosta — ali uvijek imamo nade dobrog dobitka. (Dionice Hrvatske Štedionice ustrojene 1846 god. od 100 for. poskočile su na preko f 1000. — Dividenda za god. 1880 jest f. 150 po dionici od 100 for.

Mi nedvojimo da ćemo potrebiti kapital za dionice naći; nami je više stalo do toga da naša Gospoda sunarodnjaci, kojih će naše povjerenje odlikovati, preuzmu na sebe Upraviteljstvo, koje uz viestog i ponzdanog Ravnatelja nije teško. Promotrimo dobro pak onda muževno i pametno na rad. (M. P. *)

Domaće stvari.

Vabilo. Goriška čitalnica s svojo podružnico bude obhajala praznik Slovanskih Aposteljev Sv. Cirila in Metoda v nedeljo, dne 3. julija takó-le:

Zjutraj: Udje se zboró v nedeljo zjutraj ob 9. uri v čitalničnih prostorih ter odidejo z društveno zastavo k slovesni sv. maši na Kostanjevico, pri kateri se bude pela maša, ki jo je zložil oče Peter Knežević, vglasbil pa g. Kuhač.

Popoldne: Ob 3. uri se zboró rodoljubi ob ugodnem vremenu na Katarinovem vrtu. Izlet v Solkan se opusti zaradi tombule, preložene na dan 3. julija. K slovesni sv. maši in k popoldanski zabavi so vljudno vabljeni vsi slov. rodoljubi. Odbor.

Želati bi bilo, da bi se sešli v čitalničnih pro-

*) Ta predlog se je ponatisnil po hraških in slov. časnikih. Vreden je, da bi se uresničil. Ur.

storih v nedeljo ob 9. uri zjutraj tudi udje drugih narodnih društev, da bi potem odšli skupno pod čit. zastavo na Kostanjevico, kjer bo, kakor smo izvedeli, cerkev za ta dan nenavadno olepšana. Svečanost pa bo, kakor smo že rekli, tudi zaradi prelepe staroslovenske maše vzvišena.

† **Č. g. France Vodopivec**, profesor na goriški gimnaziji, je po dolgi bolezni umrl včeraj v tukajšnji bolnišnici še le 31 let star. Pokojni je učil tudi slovenščino na gimnaziji, je sedel tudi letos v odboru Goriške čitalnice, in je bil vrl narodnjak. Trpel je mnogo, ker ni dosegel stalne profesorske službe. Boril se je tudi materijalno in ne samo z boleznijo. Rekli so menda nekje: *suplent ne sme nikdar zboleti, in umrli Vodopivec, pokoren tej zapovedi, se je bolezni upiral do zadnjega, dokler ni onemogel popolnem.* Naj nam ostane vrl rodoljub v milem spominu.

Rokodelsko podporno društvo v Ajdovščini je obhajalo preteklo nedeljo nenavadno svečanost blagoslovljenja svoje krasne zastave.

Obširnejši popis, katerega smo prejeli prepozno za današnji list, priobčimo prihodnjic.

Zarad potovanja v Rim so se nam pritoževali od več strani, da se na Goriškem niso nič zgenili, da niso osnovali odbora ali pododbora, ki bi bil ljudi spodbujal na romanje. Kolikor smo izvedeli, bili bi se kaj radi pridružili nekteri priprosti ljudje in kmetje, ako bi bili vedeli, kam obrniti se. Take zamude ne popravimo zlahka, in kdo je tega kriv?

Slovane so na potovanji v Rim slovesno sprejemali na Dunaji, v Ljubljani in v Trstu. Zlasti v Trstu je bil sprejem lep. V Ljubljani so šli slovanski romarji kar naravnost v šenklavsko cerkev k službi božji, ker so imeli nekaj ur počitka. Med množico romarjev je večina duhovnov, drugi so večinoma v narodnih nošah. Tudi romaric se nahaja med njimi.

Slovencev je vseh med rimskimi romarji okoli 60. Med goriškimi Slovenci se nahajajo: en dekan, 2 župnika, 3 vikariji in 1 kooperator.

Nova postaja na južni železnici se odpre 1. julija od Zagreba (Sagrado), v Zdravščini nasproti Gradišču, kamor drži za pešce ličen železen most čez Sočo.

Novo podzemeljsko jamo so našli prav blizu Trata. Jama je okoli 22 metrov globoka, od stropa ji visé veliki kapniki. Preiskovali jo bodo nadalje te dni. Vode niso našli v nji.

G. Jos. Poliak, svetovalec pri goriški okrožni sodniji, postal je svetovalec tržaške više sodnije.

Č. g. dr. Ant. Gregorčič je imenovan na osrednjem semenišči v Gorici za profesorja dogmatškega in fundamentalnega bogoslovja. — Č. g. Ant. Keber, vikar mavhinjski, pride za spovednika in pridigarja na Sv. goro. — Č. g. Val. Brezavščik pride kot prvi pomočnik v Tolmin. — Č. g. Simon Gregorčič pride iz Koborida kot drugi pomočnik v Tolmin.

Zvezdo repatico vidimo tudi v naših krajih vsak večer, ako se obrnemo proti severju. Mislijo, da se je bila prikazala ravno ta zvezda tudi l. 1807. Letošnjo jesen bomo videli še drugo tako repatico. Ni pa treba misliti, da te zvezde pomenijo vojsko, kugo ali kar si bodi hudega. Zvezde imajo svoje poti in večne postave, po katerih se morajo ravnati, in niso nikdar nepokorne večnim zakonom. One imajo dolge in velike poti, in pridejo na svojem romanju na prostore, ki so nam nevidni in zopet na prostore, kjer jih zemljani zopet zagledamo. Zlasti zvezde repatice romajo takó, da jih včasih tudi mi vidimo, ali zaradi tega nimajo one na našo zemljo nobene moči, kakor si jo domišljujejo praznoverni ljudje.

Meteor se je videl z enakimi prikazki kakor po današnjem dopisu v Kanalu, tudi v Gorici.

Šolske stvari! Zrelostne preskušnje p i s m e n e, so se pričele na realki 13., na gimnaziji 20. in na ženski pripravnici 27. t. m. Na realki je delalo maturo 7, na gimnaziji izmed 16 učencev pa 13 in na pripravnici 32. Med poslednjimi ste dve vnanji (nuni) iz Maribora.

Ustmena matura se prične 18. julija pod vodstvom š. nadzornika, vit. Ant. Klodiča, ki bo predsedoval tudi maturi na gimnaziji in realki.

Pretekli teden je nadzoroval tukajšnji srednji šoli g. dr. G n a d.

Slovenska matica bo imela 9. jul. sejo, v kateri si izvoli novega tajnika.

„Slovenski Narod“ je zaradi grehov nasproti „Edinosti“ že opravil svojo očitno spoved. Ker ni imela „Ed.“ še časa naznaniti, ali grešnika opraviči, mora „Soča“ še na dalje izpraševati svojo vest.

Potresi se ponavljajo v Zagrebu in na nekaterih krajih Ogerske.

Spomenik cesarju Maksimilijanu nameravajo napraviti iz 3 granitnih piramid na onem mestu v Kveretaru, kjer so ga bili ustrelili.

Dr. Franc Ladislav Rieger, sedanji prvi češki voditelj, dobil je kot predsednik stavbenega odbora za češko narodno gledališče red železne krone druge vrste. S tem redom je združen baronski stan. Odlika je velika, in je podoljena gotovo tudi zaradi drugih zaslug izrednemu boritelju, kateremu so že zdavnaj dali primerek češkega leva. Ob isti priliki so bili odlikovani tudi drugi zasluženi češki narodnjaki.

V spomin na potovanje Slovanov v Rim se je v Pragi kovala svetinja, katere na sprednji strani bode kazala podoba sv. Očeta papeža Leona XIII. z napisom staroslovenskim „Dia vsi jedyno sut“ (da vsi eno so), — na zadnji strani pa podobi sv. Cirila in Metoda z napisom: „Molite sia o nas“ (molite za nas.)

Slovanski pevski zbor in pa društvo „Slovenija“ na Dunaji se bosta, kakor „Vaterland“ poroča, o prazniku sv. Cirila in Metoda udeležila slovesne službe Božje v cerkvi sv. Ane, in „Slovenija“ pošlje ta dan telegram sv. Očetu v Rim v staroslovenskem jeziku z latinskim prevodom.

Chromolitografije (barvano litografično sliko) sv. Cirila in Metoda je priredil mladi rezbar Jos. Mančun iz Dubrovnika po sliki v cerkvi sv. Klementa v Rimu, katero je njegov oče Peter svojo dui vrezal, in ki je zdaj slavna. Napisl bodo v vseh slovanskih jezikih, a za vsak jezik nlika posebej. Veljala bo 1 gold. Ker se ne bo veliko slik naredilo, naj se oni, ki jo želé dobiti, oglasijo naprej pri vredništvu „Kato. lista“ v Zagrebu.

Nova knjiga. — V J. R. Millic-evi tiskarni v Ljubljani je ravno kar izšla knjiga pod naslovom: „Nauk o harmoniji in generalbasu, o modulaciji o kontrapunktu, o imitaciji, kanonu in fugi s predhajajočo občno teorijo glabe in s pristavkom o harmonizovanji starih tonovih načinov z glavnim ozirom na učence orgljarske šole.“ — Spisal Anton Foerster, vođa orgljarske šole itd. v Ljubljani. — Knjiga obsega 94 strani v velikem 8.0 in velja 1 gl. 30 kr., po pošti pod križnim ovitkom 5 kr. več. — Dobiva se samo pri J. R. Millicu v Ljubljani, stari trg št. 19. — Kdor želi prej knjigo, naj blagevoli poslati po poštni nakaznici 1 gl. 35 kr., in knjiga se mu takoj franko dopošlje. Isto velja tudi za one gospode, ki so se na knjigo uže prej naročili.

Dunajska borza.

	1. julija
Enotni drž. dolg v bankovcih	77 gl. 10 kr.
Enotni drž. dolg v srobru	78 " 80 "
11ata renta	98 " 85 "
2880 drž. posojilo	132 " 90 "
Akcije narodne banke	848 " — "
Kreditne akcije	356 " 70 "
London	116 " 90 "
Srebro	— " — "
Napol.	9 " 27 "
C. kr. cekini	5 " 50 "
Državne marke	57 " — "

Pozor!

Prevdano podpisana si dovoljuje opozarjati castito duhovščino na svojo dobro preskrbljeno

štacuno za umetne cvetice
ulica Rastel št. 27

in se priporoča za napravo vsakovrstnih cerkvenih cvetic po najnižji ceni.

Za prijazno naročbo prosi
s posebnim spoštovanjem
Jozepina Ruziczka.

V Gorici, 21. junija 1881.

Št. 506.

Razpis učitelj. služeb.

V tukajšnjem okraji se s tem razpisuje 6 učiteljskih služeb III. plačilne vrste, s kterimi je združeno voditeljstvo enorazrednic, in sicer: v Šmarjah, Ročinji, Kalu, Desklah, Oseku in v Žabljah.

Dohodki so določeni v dež. š. postavah 10. marca 1870. in 4. marca 1879.

Prosilci naj vložé sem le svoje prošnje previdene s postavnimi spričevali naj dalje do 31. julija t. l. po njim predstojnim oblastnjam, pa naj navedejo za katero mesto prosé.

C. KR. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
v Gorici 18. junija 1881.

Velika zaloga

vsakovrstnih

oblačil za gospode in gospé,

naj obilnije zbirke, dobrega blaga in krasne izdelave pri

IG. STEINER-JU V GORICI

poleg škofijske palače.

Temeljita pomoč
vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

nezanja se večjim delom na čiščenje in snajenje sokrove in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rosov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti očlivi vse prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse teško prebavljanje, osobito gujus do jedi, kisle riganje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano donosno sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

I velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50. kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljeno. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote, Spričevalo.

Že blizu 20 let boleham na zlato žilo, v želodcu, na dihanji in vsled tega trpim na zaslinjenosti, zaprtji in drugih boleznih. V tej veliki stiski rabil sem nekaj časa „dr. Roza življenski balzam“ g. lekarnja Fragner-ja v Pragi, in ta balzam mi je zelo pomagal, zaradi česar ga bolehnemu človeštvu ne morem dovolj priporočati; končno opominjam tudi, da je zelo trpela moja hči na bledici in na krvi, s življenskim balzomom pa se je ozdravila popolnem. To potrjujem po dolžnosti in kakor zahteva resnica.

Dr. pl. Sturtenwant,

Bad Giebichenstein bei Halle a. S., Provinz Sachsen.

SVARJENJE!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarnje B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so sahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rosovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, lekarnja „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205-3

V GORICI: G. Cristofoletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar. V OGLEJI: Damaso d'Elia. V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar J. Serravallo. V ZAGREBU; Sigm. Mitlbach, lekarničar.

Vse lekarnje in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanjih, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščeni, pri morski (mrtni) kosti, zoper revmatične oteklino in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurje očesa in po tne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper otekli no po piku mrčeso, zoper tekoče rane, odprte noge, zo per rak in vneto kožo, ni boljše zdravila, ko to mazilo.

Raba je preprosta; mazilo (žavba) se namaže na platneni robec in se pritiska na bolno stran. Čez 4-6-8-12 ur se naredi nov flašter. — Zaprte bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso ognjico na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga, in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna ognjica ven potegnjena. — Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo potiši. — Odprte in tekoče rane se morajo prej z mlačno vodo vmiti, potem še le se mazilo nanje prilepi.

Škatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejšo sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. I sklenica I gl. a. v.

Novije sodbe zdrav. veljakov o Fšanc - Jožefovem grenkem studencu

najuspešnejši grenki vodi:

Prof. dr. Biesiadecki, Lemberg. Protomedičelni zdravstveni referent. Učinja, če se je le malo vzame, da gre gotovo od človeka pa brez bolečin; pri daljši rabi ne zgubi moči in ne zadržuje prebavljanja. V Lvovu 3. nov. 1877.

Prof. dr. C. pl. Braun-Fernwald, Dunaj. Prav mnogokrat sem se uže prepričal o znanem naglem in zanepljivem učinku te grenke vode; zato priporočam najtopleje to vodo bolnim guspom Dunaj 1877.

Dr. Emilij Rosa. Tridentski zdravniški vodja. Voda Franc Jožefovega grenkega studenca rahila se je z najboljšim vpehom v. tukajnji živilni bolnišnici kot čistilni pomoček, ker ima v us prijeten in tače svojo moč tudi ako je po malem jemlješ. Ako pa jo jemlješ vsakdan, ti pomaga najbolje proti kroničnemu želodčnemu in črevesnemu kataru in ozdravi za dolgo časa brez neprijetnosti tudi najhujšega bolnika. V Tridentu, 27. marca 1881.

Dr. Kleinwächter prof. klinike za ženske bolezni v Insbrucku. Dokazala se je vselej kot naglo in trajno uplivačica, ne da bi imela kak drugi neprijetni učinek kakor druge grenke vode za to zasluži, da se v kroga kolegov in občinstva gorke priporoča.

C. kr. občna bolnica, Dunaj. V. zdrav. odd. „Pri želodčnem in črevesnem kataru, habit zaprtji, brezčnosti, krvrcem zgoščeni, hemoridih, jeternih bolestin in ženskih bolestin so se dosegli izvrstni uspehi.“ 1878.

Glavna zaloga za Gorico in deželo samo pri G. CRISTOFOLETTI v lekarnici „pri črnem medvedu“ na Travniku, kamor naj se pošiljajo naročbe za večje množice. Dobiva se tudi v Seppenhoferjevi drogeriji unstran škočje.

Št. 532/o s. sv.

Razpis službe

za izpraznjeno nadučiteljsko službo I. plačilne vrste na štirirazredni ljudski šoli v Sežani, za eno učiteljsko službo I. plačilne vrste in za eno učiteljsko službo II. plačilne vrste v tem šolskem okraji, vse z dohodki po deželni postavi od 4. marca 1879.

Prosilci naj vložé svoje postavno dokumentovane prošnje po predpisanem potu v 4 tednih po prvem razglasu v „Osservatore triestino“ pri c. kr. okr. šolskem svetu v Sežani.

Sežana, dne 11. junija 1881.

Predsednik
BOSIZIO.

Švicarski svaljki lekarja Rihard Brandt-a

zoper napenjanja, želodčno kislico, zlato žilo, telesno zaprtje, bolečine na jetrih in žolci, nečisto krv, naval krvi v glavo in prsi. Postavno izročena varovalna znamka.

Glavni deli izvlečki iz švicarskih zdravilnih zelišč.

Boljši in ceneji kot vse grenke vode.

Po posebnem zdravniškem zaukazu napravljeno.

Priporoča se kot najboljši, najuspešniši in najcenejši domači pomoček zoper nepravilno prebavljanje (kegar nam jedi ne diše), obteženosti zlate žile, bolečine v spodnjih želodčnih delih.

Švicarski svaljki po svoji srečni sestavi, brez telesu škodljivih snovi, v vseh primerljajih, kjer se zdi potrebno, brezsilno odprte provzročiti, natok žolca in sline odstraniti, kri očistiti, kakor vsa prebavila znova oživiti in okreptiti, kot prav, zanesljiv, brezbolesten in ob enem zdravilni pomoček po ceni, kateri se vsakemu priporoča. Vsakemu je dano na izbiro, da si pred rabo svaljkov pregleda obširnišji prospekt, ki kaže mnogotere zdravniške sodbe o rabi svaljkov, in ki se dobi v spodaj imenovani lekarni, kjer so švicarski svaljki vedno na prodaj. Vsak naj praša odločno samo po švicarskih svaljkih lekarja R. Brandt-a, ki se oddajajo samo v plehnatih škatljicah, ki imajo po 50 svaljkov po 70 kr. in manjših škatljicah za poskušnjo, po 15 kroglic po 25 kr. Vsaka škatljica ima rudeč listek s švicarskim križem, v katerem se nahaja tu na desni razvidni podpis napraviljavca. V Gorici, lekarnik J. CRISTOFOLETTI.

Prepotrebni za vsako družino in hišo.

Prijetni in lahko povzbitni. Lahki in brez bolečine.

Zdravijo vspesno in čistijo kri pri oteklinah, oprnih, protinu in skrnjaku.

Uporabljivi za vsako starost.

Po soglasnih sodbah veliko vrste imenitnih švicarskih, nemških in avstr. prakt. zdravnikov in raznih medicinskih časopisov, so se obnesli (v Švici) napravljeno

R. Brandt

Tisoc in ena noč.

Pravljice iz jutrovnih dežel.

Bolj kratkočasnih in mikavnih povesti ni kmalo, kakor Tisoc in ena noč; dokaz temu, da so jih uže skoro vsi uarodi v svojo literaturo sprejeli.

Vsak mesec izhajata dva snopiča v licnem zavitku po 48 strani in eno podobno. Vse knjige bodo obsegale kakih 40 snopičev.

Cena snopiču 20 kr., po pošti 22 kr.

Abonuje se pri založniku J. Krajecu v Novomestu, pa tudi po vseh bukvarnah. — Dobivajo se tudi

Spisi KRISTOF ŠMIDA.

Dozujaj izšla 2 zvezka. Cena zvezku, posebno lično vez. 70, trdo 40, mehko 30 kr.

Marijacejske kaplje za želodec

izvrsten pripomoček zoper vse želodečne bolezni

posebno pa se sponaša pri netočnosti, želodečni slabosti, slabodišečem dihu, kedar človeka napenja, mu kislota podaja, kedar ga grize ali vjeda, pri želodečnem kataru, zgagi ali rezalci, če se nareja pesek ali kaša, pri preobilnosti sline, zlatenci, pri studu in metanji, glavobolu, prihajajočem od želodca, želodečnem krču, pri zaprtem životu, pnenatenosti bodi z jedmi ali pijaçami, pri glitah, vrančnih, jeternih ali hemoroidalnih bolestin.

Vsaka steklenica stane s podukom o rabi 35 kr.

Glavna zaloga za Gorico pri gospodu lekarničarju A. pl. Gironeoli v Gorici, blizo „treh kron“.

Centralna zaloga za razpošiljanje: Apotheke zum heiligen Schutzengel des Carl Brady, Krem-sier. Maehren.